

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី១០/៤/៩៧

របាយការណ៍
ស្តីអំពីសក្តានុពលចុះស្រាវជ្រាវ
ឯកសារទាក់ទងអំពើឧក្រិដ្ឋកម្ម
របស់បន ម៉ុង ពតនេវស្រុកពញាឮក្រែក
ខេត្តកំពង់ចាម លើកទី២

កាលពីថ្ងៃទីប្រាំពីរ ខែមេសា ឆ្នាំមួយពាន់ប្រាំបួនរយកៅសិបប្រាំពីរ មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា សហការជាមួយនិងបណ្តាសារដ្ឋានតំកល់ឯកសារ បានចាត់តាំងសហការីមួយក្រុមមានគ្នា ៣នាក់ ដឹកនាំ ដោយលោក **ស៊ុន ឃិន** និងលោក **ហាក់ សុផល** សមាជិក និងអ្នកបើកបររថយន្ត ។

ផ្អែកតាមរបាយការណ៍របស់ការិយាល័យវប្បធម៌ស្រុកពញាឮក្រែក និងផ្អែកតាមរបាយការណ៍ ក្រុមស្រាវជ្រាវឯកសារចុះលើកទី១ នាយកមជ្ឈមណ្ឌលបានពិនិត្យឃើញថា ស្រុកពញាឮក្រែកនេះមានអំពើ ឧក្រិដ្ឋកម្ម ទូទាំងឃុំចំណុះស្រុក មានច្រើន ដែលក្រុមយើងចុះលើកទី១ ធ្វើការបានតែមួយចំនួន ដោយ ពេលវេលាខ្លី ហេតុនេះយើងក៏ចុះស្រាវជ្រាវជាក់ស្តែងម្តងទៀតនៅស្រុកនោះ ។

*** ការងារទំនាក់ទំនងរដ្ឋបាល**

លើកទី២នេះ យើងមិនបានទៅទាក់ទងឯកឧត្តមអភិបាលខេត្តទៀតទេ ដោយលោកបានឯកភាព រួចហើយ ដូច្នេះយើងទៅទាក់ទង ចៅហ្វាយស្រុកពញាឮក្រែកតែម្តង ក្រុមស្រាវជ្រាវបានធ្វើដំណើរតាមផ្លូវ ជាតិលេខ៦ និងបន្តពីខេត្តតាមផ្លូវជាតិលេខ៧ ទៅដល់ស្រុកម៉ោង ១១:៣០ ។

នៅម៉ោង១៤:០០ យើងបានទៅកាន់មន្ទីរស្រុកទំនាក់ទំនង សុំកំលាំងនគរបាល ២នាក់ ការពារ និងមន្ត្រីវប្បធម៌ ១នាក់ តែមិនបានសំរេច ដោយគ្មានមន្ត្រី នគរបាល មិននៅកន្លែង ។

មន្ត្រីរដ្ឋបាលរបស់ស្រុក ទៅទាក់ទងស្នងការនគរបាល យើងរង់ចាំអស់ ២ម៉ោង មិនបានកំលាំង សហការ ដូច្នេះយើងសំរេចចុះទៅមណ្ឌលឧក្រិដ្ឋកម្មតាមឯកសារមានស្រាប់ ។

នៅម៉ោង ១៦:៣០ យើងបានធ្វើដំណើរទៅកាន់ មណ្ឌលឧក្រិដ្ឋកម្ម ភូមិអណ្តាត ឃុំកណ្តាលជ្រៃ ចន្លោះព្រំប្រទល់ ភូមិត្រពាំងសង្កែ ឃុំស្រឡប់ ស្រុក ខេត្ត ដដែល ។ ចម្ងាយផ្លូវពីសាលាស្រុកមកផ្លូវបត់ ចូល ១៤គីឡូម៉ែត្រ បត់ស្តាំដៃ ចូលដល់ទីតាំងចម្ងាយ ២គីឡូម៉ែត្រ សរុប ១៦គីឡូម៉ែត្រ នៅទិសខាង ត្បូងសាលាស្រុក ។

មណ្ឌលឧក្រិដ្ឋកម្មនេះ ឋិតនៅភូមិភាគបូព៌ា តំបន់២១ សម័យ **ប៉ុល ពត** ហើយទីតាំងរួមមាន

១- មន្ទីរសន្តិសុខ

២- គុក

ជាកន្លែងដ៏ធំឈ្មោះថា មន្ទីរសន្តិសុខ ភូមិភាគបូព៌ា ប្រចាំតំបន់ ២១ ។ ទីតាំងនោះពីអតីតកាល ជាចំការដូង **មេព្រៃមីន** ហៅថា **ព្រៃយាយខែត** ។ ពីមុនគឺសុទ្ធតែដើមដូង ។ (មុនសម័យ **ប៉ុល ពត**) ។

ពតិមាននោះដឹងតាមរយៈប្រជាជនក្នុងភូមិ ដូច្នោះយើងបានទៅជួបលោកមេភូមិ ឱ្យគាត់ជួយរក សាក្សីបាន ២នាក់ ឈ្មោះ **គីវ ណុល** អាយុ ៤៧ឆ្នាំ សម្បុរខ្មៅ កំពស់ ១,៦០ម៉ែត្រ សម័យ **ប៉ុល ពត** នៅភូមិអណ្តែត ឃុំកណ្តាលជ្រៃ ស្រុកខេត្ត ដដែល ។ បច្ចុប្បន្នអនុប្រធានក្រុម ភូមិ ឃុំស្រុក ដូចគ្នា ។

យើងនិងសាក្សីព្រមទាំងមេភូមិបានទៅដល់ទីតាំងសន្តិសុខ គុក កន្លែងសម្លាប់តែម្តង បានពិនិត្យ ផ្ទាល់ឃើញថា អណ្តូង រណ្តៅសាកសព ឆ្អឹង ខោអាវ មាននៅសេសសល់ខ្លះៗទីនោះពិតប្រាកដមែន ។ បន្ទាប់ពីបានដឹងច្បាស់ យើងបន្តសួរពតិមានពីសាក្សីរូបនោះដូចតទៅ :

សាក្សីបានបំភ្លឺថា គុក-សន្តិសុខ កន្លែងសំលាប់នៅទីនោះបានកសាងឡើងនៅឆ្នាំ១៩៧៥ តៗមក ដល់ឆ្នាំ១៩៧៥ មុនឆ្នាំ១៩៧៥ ធ្វើនៅស្រុកមេមត់ ពួក **ប៉ុល ពត** រើរុះមកនៅទីនោះ ១៩៧៥ គុកនោះ ធំបំផុត មានអគ្គិសនី ភ្លើងព្រោងព្រាត ពេលយប់ ។ មេគុកឈ្មោះ **យីម សុភី** និង **អា តេន** ។ (បាត់ ខ្លួន) ។ ទីនោះពីមុនសុទ្ធតែព្រៃ ។ បរិវេណ ព្រៃ ដី សម្លាប់ ២គីឡូម៉ែត្រ បួនជ្រុង និងរណ្តៅសាកសព ធំ៤រណ្តៅ និងរណ្តៅតូច ចំនួន ១៨៥រណ្តៅ ។

ចំនួនសាកសព ស្លាប់នៅទីនោះមាន ១១២៩៤ នាក់ ។ អដ្ឋិធាតុគ្មានសារៈមន្ទីរពិតទេ ។ យោង តាមឯកសាររបស់មន្ទីរវប្បធម៌ស្រុក ។

+ អំពីប្រភេទជនរងគ្រោះស្លាប់នៅទីនោះ :

ជនរងគ្រោះដែលស្លាប់នៅទីនោះមានពីរដំណាក់កាលគឺ :

+ ទី១ នៅឆ្នាំ១៩៧៥-៧៦ គឺទាហាន ប៉ូលីស ប៉េអ៊ឹម គេញ គយ សិស្ស និស្សិត មន្ត្រីរដ្ឋការ ស៊ីវិល គ្រូបង្រៀន និងគ្រូសារ កូនចៅ ទាំងអស់ ។ អ្នកទាំងអស់នោះដឹកមកទាំងឡានៗ យកមកទុកសិន ម៉ោង ១៤:០០ ទៅ ១៥:០០ ចាប់ផ្តើមសម្លាប់ វិធីសម្លាប់ ចាក់មេក្រូ និងបុកអង្រែត្បាល់ អោយពួស្លូរ រំពង ។

+ ទី២ ជនរងគ្រោះស្លាប់ទីនោះពីឆ្នាំ១៩៧៧-៧៨ និងដើមឆ្នាំ១៩៧៩ គឺពួក **ប៉ុល ពត** មាន កងតូច កងធំ ប្រធាន អនុ សហករណ៍ កងទ័ព ពួកសន្តិសុខ ដែលនៅភូមិភាគបូព៌ា តំបន់ ២១ ពួកនិរតីខ្លះ ពួកខាងបូព៌ាខ្លះ ដែលវាតែងតាំង អ្នកដាច់ខាត អោយសម្លាប់ពួកបូព៌ា ។

សាក្សីបន្ថែមថា ពួកបូព៌ាស្លាប់នេះគឺ ស្លាប់ទាំងគ្រួសារ ដូចអ្នកជំលៀសដែរ (អ្នកជំលៀសចេញ ពីទីក្រុង ។ មិនតែប៉ុណ្ណោះសម្លាប់ប្រជាជន ប្រមូលយកពីស្រុកស្ទឹងត្រង់ ស្រុកមេមត់ ក្រុងឆ្នារ ស្រុកតំបែរ និយាយរួមទូទាំងខេត្តកំពង់ចាម ។

អំពើហិង្សាណាមួយ : ពេលសួរចម្លើយចងខ្សែពួរ មែកឈើ យោលទម្លាក់ និងដកក្រចកដៃ និង ក្រចកជើង ។

តាមការប៉ាន់ស្មានសាក្សីអំពីរណ្តៅជនសម្លាប់រួចទម្លាក់ និងចំនួនសាកសព ពីព្រោះគាត់បានឃើញ គេលួចគាស់ខ្មោចយកមាស នៅឆ្នាំ១៩៧៩-១៩៨០ ឃើញពាសពេញទីនេះ ឆ្អឹងគោស៊ីអស់ហើយ ។

សាក្សីបានបន្ថែមថា ជនរងគ្រោះមកកាន់ទីនេះពុំមានវាសនាបានរួចខ្លួន ឬ រស់ ១នាក់ណានោះ ទេ ។ សាក្សីមានរូបថត និងថតខ្សែអាត់ កាសែតទុកឯកសារហើយ ។

នៅថ្ងៃទី ៨/៤/៩៧ នៅវេលាម៉ោង ៩:០០ ខ្លះ ១០នាទី យើងបានធ្វើដំណើរឆ្ពោះទៅមណ្ឌល ឧក្រិដ្ឋកម្ម ស្ទឹងតូច ក្នុងភូមិស្ទឹងតូច ឃុំកក់ ស្រុកពញាក្រែក ខេត្តកំពង់ចាម ។

ដំបូងយើងបានជួបលោកមេឃុំ **នង ណន** រួមដំណើរ និងសេនាជន ២នាក់ នៅទីនោះចម្ងាយ ពីសាលាស្រុក ១០គីឡូម៉ែត្រ និងពីផ្លូវជាតិលេខ៧ ប្រហែល ៤គីឡូម៉ែត្រ ។

នៅទីនោះយើងបានជួប លោកតា នៅវ ណូ អាយុ ៥៦ឆ្នាំ សក់ស្កូវមួយៗ កំពស់ ១,៦៥ម៉ែត្រ សម្បុរស ពាក់អាវក (មួរអាវចិន) ។ លោកតានេះពួក **ប៉ុល ពត** ចាប់ចងដៃ យកទៅសម្លាប់ ប៉ុន្តែ គាត់រត់រួចទាំងចំណងដៃ សម័យ **ប៉ុល ពត** គាត់នៅភូមិតន្លៃ ឃុំកក់ តួនាទីពេលនោះ សហករណ៍ បច្ចុប្បន្នប្រជាជនភូមិតន្លៃ ឃុំកក់ ស្រុកពញាក្រែក ខេត្តកំពង់ចាម ។

មួលហេតុ គេយកគាត់ គ្នាគាត់ ៦នាក់ទៀត ទៅសម្លាប់ គេចោទថា ខ្លាំងយួន បំរើនយោបាយឱ្យ យួន ។ គ្នាគាត់ ៨នាក់ស្លាប់ទាំងអស់រត់រួចតែគាត់ម្នាក់ទេ ដោយគាត់ដោះចំណងដៃរួច ពេលចងគាត់តំ ឡើងដៃធំ វាចងរាងតឹងតែក្រោយមក ធូរបន្តិច គាត់រត់ គេបាញ់ពីក្រោយចំរុះ ក្រោយមកគេតាមគាត់ រហូតព្រលប់ ទើបវារកលែងឃើញ ។ សាក្សីរូបនោះ គាត់បន្ថែមទៀតថា ក្រោយៗមកទៀតគាត់បាន ឃើញពួកវា ប្រមូលប្រជាជន រត់ចូលព្រៃមកសំលាប់ ដោយវាកូតកុហកថា ពួក **សេវ ភីម** ក្បត់ជាតិ មិនអោយប្រជាជនស៊ីឆ្កែត ធ្វើបាបប្រជាជន អង្គការថ្នាក់លើមិនអោយធ្វើដូច្នោះទេ ដូច្នោះវាសម្លាប់តែជន ក្បត់ទេ ចំពោះបងប្អូនអង្គការមិនយកទោសព្រៃអ្វីទេ អ្នករត់ចូលព្រៃ ត្រូវត្រឡប់មកភូមិកំណើតវិញ

ប្រជាជនជឿពួកវាក៏មកវិញ ពួកវានិយាយថា អង្គការផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅក៏អោយឡើងវិញយន្ត យកទៅ គឺ យកទៅសំលាប់នៅស្ទឹងតូច ព្រៃស្ទឹងតូច ចម្ងាយពីសាលាស្រុក ៧គីឡូម៉ែត្រ ចម្ងាយពីព្រំដែនវៀតណាម ៦គីឡូម៉ែត្រ បិតក្នុងឃុំកក់ ។

ដូច្នេះហើយក្រុមស្រាវជ្រាវឯកសារ បានធ្វើដំណើរទៅពិនិត្យមណ្ឌលឧក្រិដ្ឋកម្ម ស្ទឹងតូច ព្រៃស្ទឹង តូច បិតក្នុងភូមិស្ទឹងតូច ឃុំក្រែក ស្រុក-ខេត្ត ដដែល ។ យើងទៅដល់ទីនោះនៅម៉ោង ១០:៣៥ ។ នៅ ទីនោះយើងបានស្រាវជ្រាវរកឃើញ :

សាក្សីទី១ : ឈ្មោះ **នង ណន** អាយុ ៤៤ឆ្នាំ កំពស់ ១,៧០ម៉ែត្រ សម្បុរស សក់ស្កូវមួយ ធ្មេញមិនទាន់បាក់ សម័យ **ប៊ុល ពត** រស់នៅភូមិតន្លៃ ឃុំកក់ (បច្ចុប្បន្នឃុំកក់) ។ តួនាទី គ្រូបង្រៀន កុមារតូចៗ បច្ចុប្បន្ននៅភូមិ ឃុំដដែល ។ គាត់រួចជីវិតដោយរត់ចូលទៅប្រទេសវៀតណាម នៅឆ្នាំ១៩៧៧ លុះ ១៩៧៩ មកវិញ ។

សាក្សីរូបនេះរួមដំណើរទៅពិនិត្យរណ្តៅសាកសព នៅទីតាំង ព្រៃស្ទឹងតូចនោះ យើងបានឃើញ ជាក់ស្តែង រណ្តៅនៅទីនោះមាន ៣កន្លែង ទី១មាន ៤រណ្តៅ ទី២ ៣ម៉ែត្រ បណ្តោយ ៤ម៉ែត្រ ជំរៅ ២ម៉ែត្រ រណ្តៅ ទី២ ចម្ងាយ ២០០ម៉ែត្រ ក្រោយផ្ទះឈ្មោះ **នឹង ចាង** មានរណ្តៅចំនួន ១ ជំរៅ ២ម៉ែត្រ-៣ម៉ែត្រ បួនជ្រុង សាកសពវាយសម្លាប់ពេញ ។ នៅកន្លែងទី៣ មានរណ្តៅ៤ទៀត ចម្ងាយពី រណ្តៅខាងលិច ៥០០ម៉ែត្រ បត់ស្តាំចូល ព្រៃ ១០០ម៉ែត្រ ។ នៅទីនោះព្រៃស្រុប មានរណ្តៅធំ ៤ រណ្តៅតូច ជាលេណដ្ឋានយោធា វាយសម្លាប់ពាសពេញ ឆ្នាំ១៩៧៩ សាក្សី ឈ្មោះ **សេង យ៉ុង** បច្ចុប្បន្នគាត់ នៅភូមិស្ទឹងតូចនោះ ឃើញមុនគេនៅឆ្នាំ ១៩៧៩ ។ ទីនោះផ្លូវលេខ ២៤ ។ សម្លាប់ក្បែរផ្លូវ គ្រាន់តែចូលជ្រៅ ១០០ម៉ែត្រ ប៉ុណ្ណោះ ។

ចំនួនជនរងគ្រោះស្លាប់នៅទីនោះប្រហែល ១.៨០៣នាក់ (មួយពាន់ប្រាំបីរយបីនាក់) ។ ហើយ ប្រភេទជនរងគ្រោះយកមកសម្លាប់ទីនោះដឹករថយន្ត ពីភូមិបួស ភូមិតន្លៃ ភូមិទឹកយង់ និងប្រជាជនមូល ដ្ឋានចាស់ទូទាំងស្រុកពញាក្រែក ។

សាក្សីរូបនេះគាត់បន្ថែមប្រាប់យើងថា អ្នកត្រូវយកមកសម្លាប់ទីនោះ គ្រួសារ ប្រពន្ធកូន ពួកធ្វើ ការអោយ **ប៊ុល ពត** ដែរ តែប្តី រត់ចូលព្រៃ ប្តីធ្វើទីពេទ្យ និងប្រជាជនមូលដ្ឋានខ្លះ ឯរណ្តៅខ្លះ សម្លាប់សុទ្ធតែទិសបូព៌ា តែម្តង មូលហេតុដឹង គឺឆ្នាំ១៩៧៩ ឃើញខោអាវទ័ព ពីដុងទឹក ខ្សែក្រវ៉ាត់ ស្បែក ជើងកងឡានល្អៗ ដែលគេបើកជូនទ័ព (តែទ័ពនោះគឺទ័ពបូព៌ា) ។

វិធីដឹកទាំងឡានទៅសម្លាប់ ពួកវាច្រើនតែនិយាយកុហកថា អង្គការអោយផ្លាស់បងប្អូនទៅ នៅកន្លែងថ្មី សហករណ៍ថ្មី ឬសហជីព កម្មករចំការកៅស៊ូ ហូបឆ្កែត មួយថ្ងៃ ៣ដង ។ ប៉ុន្តែធាតុពិត ឡើង

លើរថយន្តដាក់ខ្លោះជើងជាប់គ្នាតែម្តង ។ ពួកវាថាខ្លាចរត់ទើបដាក់ខ្លោះ ដល់កន្លែងដោះលែងវិញហើយ ។
លុះដល់កន្លែងសម្លាប់ពួកឃាតករ ក្នុងកាំភ្លើងចងដៃម្តងមួយៗ រួចដោតជាខ្សែៗ បណ្តើរទៅសម្លាប់តែ
ម្តង ។

នៅវេលាម៉ោង ១៤:៣០ យើងបានធ្វើដំណើរទៅមណ្ឌលឧក្រិដ្ឋកម្ម ឡូតីលេខ ៣៧ ចំការកៅស៊ូ
បិតក្នុងឃុំក្រែក នៅជើងភ្នំតាសិត ។ មណ្ឌលនេះយើងធ្វើដំណើរតាមផ្លូវជាតិលេខ៧ ទៅដល់បត់ឆ្វេងដៃ
(នោះបើធ្វើដំណើរពីសាលាស្រុកទៅមេមត់) ។ ចម្ងាយពីសាលាស្រុក ៨គីឡូម៉ែត្រ ទៅទិសខាងកើត
សាលាស្រុក ។

យើងបានទៅទីនោះជាមួយលោកមេឃុំក្រែក និង លោកមេភូមិធ្វើដំណើរទៅពិនិត្យជាក់ស្តែង
នៅមណ្ឌលឧក្រិដ្ឋកម្ម ឡូតី ៣៧ ភូមិឡូតី ៣៧ ក្នុងចំការឡូតី ៣៧ ឃុំក្រែក ។ នៅទីនោះយើងបានជួប
សាក្សីម្នាក់គឺលោក ឃុន ឡេង អាយុ ៤៥ឆ្នាំ សម្បុរស កំពស់ ១.៧០ម៉ែត្រ សក់ខ្មៅ ។ ជំនាន់ ប៉ុល
ពត ធ្វើទ័ព នៅកងពលរបស់ ចាន់ ចក្រី ប្រចាំការនៅស្រុកកៀនស្វាយ ខេត្តកណ្តាល ។

បច្ចុប្បន្ន ប្រធានភូមិតាសិត ឃុំក្រែក ស្រុកពញាក្រែក ខេត្តកំពង់ចាម ។ គាត់បានចូលមករស់
នៅស្រុកកំណើតនេះវិញ នៅឆ្នាំ១៩៧៩ នៅឆ្នាំដំបូងនោះគាត់បានមកឃើញរណ្តៅសាកសព នៅទីនោះ
ឃើញខ្លោចហើមពោះ ឈាមក្បែរៗមាត់រណ្តៅ គាត់យកឈើចាក់ក្បែរៗមាត់រណ្តៅ ជំរៅ ៧តឹក ។ មិន
ទាន់ចាក់កណ្តាលផង ។

អំពី ចំនួនរណ្តៅ រណ្តៅសម្លាប់ទម្លាក់នៅក្នុងចំការកៅស៊ូ ឡូតី៣៧ នេះគឺរណ្តៅ B៥២ មានជំរៅ
ពី៦ម៉ែត្រ ទៅ ១០ម៉ែត្រ មាត់លើ ១២ម៉ែត្រ វាយសម្លាប់ពេញតែម្តង ។ គាត់បានព្រឹត្តិមានពីប្រជាជនគ្នា
គាត់ថា ជនរងគ្រោះស្លាប់នៅទីនោះមានច្រើនគឺកម្មករចំការកៅស៊ូ វាដឹកពីជប់ មេមត់ ដឹកម្តងៗ ១០
ឡានធំៗ ទីនោះ គឺគ្មានសួរចំលើយអប់រំទេ យកមកសម្លាប់តែម្តង ។

ពួកឃាតករចាំទទួលសម្លាប់ វាបានសង់ជួរ១ នៅក្បែរព្រៃចំការកៅស៊ូ ខាងលិចនោះចាំតែទទួល
សម្លាប់តែម្តង ។ សម្លាប់នៅឆ្នាំ១៩៧៨ ។

តាមព្រឹត្តិមានសាក្សីអោយដឹងថា វិធីសម្លាប់មុនដំបូងកុហកថា ផ្លាស់ប្តូរ ពីចំការកៅស៊ូមួយ ទៅ
មួយផ្សេងទៀត ដូច្នេះពួកវា ដឹកទាំងឡានៗដូចធម្មតា ។

ពួកមេឃាតករសម្លាប់នៅទីនោះគឺពួកមកពីភូមិភាគកណ្តាល ។ គ្មានពួកមូលដ្ឋានបូព៌ានោះទេ ។
ចំនួនជនរងគ្រោះ ស្លាប់នៅទីនេះប្រហែល ៧.២៨៦នាក់ (នៅមណ្ឌលឧក្រិដ្ឋកម្មឡូតី៣៧នេះ) ។

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ការចុះស្រាវជ្រាវអំពីឧក្រិដ្ឋកម្មនៅស្រុកពញាក្រែកនោះបាន ៣ឃុំ បាន៣មណ្ឌលឧក្រិដ្ឋកម្ម ហើយយើងបានពិនិត្យលើតួលេខ ស្លាប់មានច្រើនៗជាងគេទើបយើងចុះ ។ យើងមិនអាចចុះបានច្រើន កន្លែងលើសនេះបានទេ មូលហេតុ ផ្លូវពីសាលាស្រុកទៅដល់ទីតាំងឆ្ងាយ ចម្ងាយផ្លូវពីមណ្ឌលឧក្រិដ្ឋកម្ម ១ផ្សេងទៀតឆ្ងាយ ៦ផ្លូវលំបាក ។

ការចុះទៅដល់មណ្ឌលឧក្រិដ្ឋកម្មមួយៗជាក់ស្តែង និងស្រង់បានព័ត៌មានជាក់ស្តែង ជាការល្អ ពីព្រោះបានជួបសាក្សី និងប្រជាជនផ្ទាល់អាចដឹងការពិតបានជាងឯកសារវប្បធម៌ទៅទៀត ។

ឧទាហរណ៍ : មានកន្លែងខ្លះឃើញរណ្តៅ៩ ប៉ុន្តែ ឯកសារដាក់ថា ៥រណ្តៅ នេះការស្រង់ជា ប្រយោល ហើយដូច្នោះតួលេខ យើងគិតទៅតាមរណ្តៅ និងព័ត៌មានពីសាក្សីដឹងពួ និងឃើញ ។

ការចុះទៅចូលព្រៃស្ងាត់ ជនបទ ដាច់ស្រយាលនេះ គឺយើងហ៊ានប្រឈមមុខពីរ ទី១ ចំពោះខ្លាំង **ម៉ឺន ពត** (បើសិនមាន) ទី២ ចំពោះពួកចោរឃ្នង ជាក់ស្តែង ស្រុកពញាក្រែក ទី៣ត់ចូលព្រៃ ប្រមូល គ្រឿងបាន ១២នាក់ បច្ចុប្បន្នប្រជាជនមិនហ៊ានដេកផ្ទះ ឃ្នងបាញ់សំលាប់ ពេទ្យស្រុកម្នាក់ថ្មីៗ និងបាញ់គោ ទាក់គោ ប្រជារាស្ត្រស៊ី និងលក់ទៅរៀតណាម ។

ដូច្នោះទៅទីនោះលើកនេះ យើងមិនជួបចៅហ្វាយស្រុក គេទៅខេត្តប្រជុំ យើងទាក់ទងរដ្ឋបាល ស្រុក សុំកងការពារនគរបាលស្រុកមិនបាន ដូច្នោះបង្ខំចិត្តចុះទៅមូលដ្ឋានរកមេឃុំ សេនាជនធ្វើការជាមួយ យើង ដូច្នោះស្ថានភាពមូលដ្ឋានខ្លះមិនមែនងាយស្រួល ដូចៗគ្នានោះទេ ។ បច្ចុប្បន្ននេះ បែបបទរដ្ឋបាល គេច្រើនស្តាប់បញ្ជាខ្សែរយៈជំនាញ បណ្តោយត្រង់ៗពីមេបញ្ជាការថ្នាក់លើរបស់គេ ។

ឧទាហរណ៍ : ប៉ូលីសស្តាប់ស្តងការប៉ូលីសខេត្ត ។ល។ ដូច្នោះស្រុករដ្ឋបាលដែនដី (ពិបាក) ។ ដូច្នោះ ការងារចុះស្រាវជ្រាវឯកសារនោះ គឺសំខាន់ណាស់ និងធំធេងណាស់ដែរ មិនមែនជាការធម្មតានោះទេ គឺ ជាការទទួលខុសត្រូវ ប្រវត្តិសាស្ត្រ របស់ប្រទេសមួយដ៏សំខាន់ដែរ ។

សំណូមពរ :

លោកនាយកផ្តល់មតិ ជាជំនួយ តើយើងធ្វើយ៉ាងណាអោយកិច្ចការរបស់យើងប្រសើរជាងនេះ ទៅទៀត ។

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ១០/៤/៩៧

អ្នកធ្វើរបាយការណ៍

ស៊ុន ឃិន